

ŠULSKE NOWINY

Serbska wyša šula Ralbicy
UNESCO projektna šula
www.sorbische-schule-ralbitz.de

Požnjenc 2025
30. lětnik, 295. wudaće

Z kolesom do Kamjenca

Wutoru, 17.06.2025, dojdźe sej (tehdyši)

5. lětnik z kolesom na ekskursiju do Kamjenca. Derje přihotowani z nahłownikom a nachribjetnikom kolesowachu šulerjo a šulerki wot Ralbic přez Róžant a Njebjelčicy do Kamjenca. W Njebjelčicach zapołoži so krótka přestawka za snědań. Wuknjacy wopytachu „Elementarium“ we wobtuku předmjeta stawizny a přewjedźechu projekt: „Bronzowa doba - stara technologija so znawa wotkrywa“. W přěnim dźělu projekta

nawuknychu wšelake metody, kak woheń nastanje. Wulke wjeselo mějachu při tym w praktiskich pospytach. W druhim dźělu projekta zhonichu šulerjo a šulerki, kak rjemjeslnicy tehdy dźělachu. Wot surowizny hač k leću: smědžachu sami na zhotowjenju małych wumětskich twórbow sobu skutkować. W drjewowym wuhlowym wohenju sej wuknjacy debjenki abo brónje zhotowichu. Wosebitosć bě, zo smědžeše sej kóždy swój wudžětk, pak pjeršćeń abo kłokowy kónčk, sobu domoj wzać. To běše wulke wjeselo. Po projekće sydaše hnydom w muzeju słódny wobjed. Z wětrikom w chribjeće je so potom na zbožo lóchšo wróco do Ralbic kolesowało. 30 km dołha běše cyłkowna čara z kolesom a na kóncu běchu wšitcy jara hordźi, zo je pod nawodom knjeza Kliemanka a knjeza Zahrodnika wšitko tak derje fungowało.

- tekst a wobraz: Mathias Kliemank -

Medijowe kompetency skručili

Hdy sym wot medijow wotwisny? Što mam we wobchadže ze socialnymi medijemi wobkedźbować? Kak spóznawam wěrne a wopačne informacije w syći? Z tutymi a dalšimi prašenjemi zaběrachu so šulerki a šulerjo (tehdyšeho) 6. lětnika w juniju

w projekće ze studijom Lucija. Pod nawodom Michała Cyža a Jana Breindla nadžětachu sej wuknjacy wědu, wupruwowachu wšelake aplikacije a programy a zestajichu zakónčace prezentacije.

- tekst a foto: Jan Rjeda -

Zajimawy dzeń w Budyšinje

Srjedu, dnja 04.06.2025, zetkaštej so (tehdyšej) 9. lětnikaj rano w 07:30 hodź. w Zejicach a Rakecach, zo byštej so z busom do Budyšina podaťoj. Prěnja stacija ekskursije běše wopomnišćo Budyšin II. Spočatnje pokaza so dokumentaciski film, w kotrymž zhonichu wuknjacy mjez druhim, zo wužiwaše so Budyšin II nimo časa NDR tež za čas nacionalsocializma jako jastwo.

Wosebje trašace bě, zo běchu mjez jatymi tež Serbja. Přizamkny so zajimawe wjedženje, při kotrymž mějachu šulerjo a šulerki móžnosć, sej někotre rumnosće jastwa cyle dokładnje wobhladać. Jara hnujace běchu wosobinske wosudy a pospyty čeknjenja jatych za čas NDR, kaž na přikład stawizna Dietera Höttgera. Jemu je so jako jeničkemu poradźilo, ze wuwołaneho Stasi-jastwa Budyšin II čeknyć. Po tym, zo so wšitcy zaso ze jastwa pušćichu, podachu so na přichodnu staciju. Po puću bě słodny mjechki lód na Bohatej hasy perfektne wochłódženje. W Serbskim muzeju sej šulerjo a šulerki z pomocu słuchatkow stawizny a kulturu serbskich prjedownikow spřistupnichu. Nimo toho wobhladachu sej wosebitu wustajencu z titulom: „Što rěka tu mjeńšina?“. Na tutym městnje chcu so sobudźěłaćerjam wopomnišća Budyšin II a Serbskemu muzejej za darmotne wjedženje dżakować. Dalši dżak słuša knjezej Zahrodnikej, kotryž dopomha bjezporočnemu wotběhej ekskursije.

- tekst a wobraz: Mathias Kliemank -

Wulět do Hórnihec

My šulerjo 5. lětnika Serbskeje wyšejše šule Ralbicy smy sej srjedu, 25.06.2025 do Hórnihec dojěli. Chcychmy sej mjenujcy staru fabriku za produkciju briketow z brunicy wobhladać. Tam smy mnoho faktow zhonili,

n. př. kak wuhlo docyła nasta a z čeho wobsteji. Smědźachmy sej samo staru fabriku dokładnje wobhladać, kóždy róžk wučušlić. Widźachmy a słyšachmy, kak stare mašiny běža, to bě chětro wótře! Při tym nas nahłowniki škitachu, dokelž je wěstota najwažniša! Wšako by nam w jara starej fabrice něšto na hłowu padnyć móhło. W kóždej etaži wisa tuž telefon, zo móže so w padže njezboža pomoc wołać.

Na kóncu smy samo kusk wuhla sobu domoj dóstali. To bě jara rjana a zajimawa ekskursija, na kotrejž smy wjele přiukli. Džakujemy so našimaj wučerjomaj knjezej Kliemankej a knjezej Zahrodnikej, kotrajž nas přewodžeštej.

- tekst: Hanka Bětnarjec a Samira Čórlichec, wobraz: Mathias Kliemank -

Ruku w ruce - zhromadnje šulski jubilej přihotowali

W poslednim tydženju do prózdnin, to rěka wot póndžele, 23.06. do štwórtka, 26.06.2025 přihotowachu naši šulerjo a šulerki lětuši pjećdžesaty jubilej šule. Jedna skupina postara so wo pisanje přeprošenjow za jubilej, analognje kaž tež digitalnje. Hač radijo, socialne syće abo lětaki, wšitko to běchu medije, přez kotrež so přeprošenja zhotowichu. Tež za fotografowanje w šulskim twarjenju běchu woni zamołwići. Dalša skupina měješe nadawk, digitalnu časowu pruhu za homepage a analognu časowu pruhu jako galerijowy běh nastajić. Druhi nadawk běše, interviewy ze časowymi swědkami wjesć, kotrež móža so z pomocu QR-koda wothrać. Někotre interviewy so jako podcast na našej šulskej homepage wozjewja. Cyle wosebity nadawk běše widejowy projekt po Ralbicach, w kotrymž šulerjo Ralbicy a někotre wažne městnosće, kaž młodžinski klub abo šulu, předstajichu. Wuslědk wozjewi so tohorunja na našej šulskej homepage. Pod nawodom sportoweju wučerjow knjeza Bejmaka a knjeza Zahrodnika zaběrachu so někotři ze sportom. Woni rjadowachu plakaty, wobrazy, wopisma, trikoty a tamne nastroje, kiž so k jubilejej wustajeja. Tež přichodny sportowy swjedžen hižo přihotowachu. Zhromadnje z knjeni Wróblowej přihowachu šulerjo a šulerki wšitko k temje UNESCO. Tak rjedžachu a wuporjedžachu utensilije, respektiwnje městnosće, kaž na přikład „bosy šćežku“ a naćisnychu plakaty. Tež film našeje šule wjerćachu a fota rjadowachu a listowachu. Cyle wosebita ideja je UNESCO TV. Što pak to je, je hišće překłapjenka. W starej šuli so utensilije za wuhotowanje rumnosćow hromadźichu, rjadowachu a wurjedźichu. Tohorunja tam zhotowi knjeni Manjapparra wudžětk z jubilejnym logom jako dopomnjenku. Dalši a zdobom napinacy nadawk bě, zběrku naćisnyć a nadžělać. Mnoho tekstow so za tutu zběrku napisachachu. Za předstajenje wažnych wosobinow, kotřiž skutkowachu na šuli,

wjedźechu so interviewy. Tež naćisnjenje titulneho łopjenja zběrki słušeše k nadawkam. W krótkim času zmištrowachu so tak wjele nadawkow. To so tak derje poradži, dokelž su wšitcy jako cyłk zhromadnje dźělali a so mjezsobu podpěrali. Přihot jubileja, při kotrymž je kóždy šuler a wučer sobuskutkował, je na kóncu wulkotne začuće a njezapomnite dožiwjenje.

- tekst: Jakub Barč -

PŘEPROŠENJE

Česćene čitarki a česćeni čitarjo šulskeje nowiny,
přeprašujemy Was cyle wutrobnje na naš jubilej

„50. lět Serbska šula Ralbicy“,

pjatk, dnja 26. požnjena 2025 wot 15:30 hodź.

Wobhladajće sej wustajeńcu wo stawiznach šule

a dajće sej kofej a słodny tykanc zestodźeć.

W 17:00 hodź. přizamknje so kulturny program.

Wšitke zajimcy su wutrobnje witani.

Wjeselimy so na Was.

INFORMACIJE – TERMINY – WŠELČIZNY

wot 01. do 05. požnjena

wot 24. do 26. požnjena

wotchadna jězba rjadownjow 10/1 a 10/2

jubilej „50. lět Serbska šula Ralbicy“